

Suuri valiokunta ottaa kopiosuojauksen syyniinsä

14.9.2005 07:57 — Jaakko Kuivalainen

Tekijänoikeuslakiin saattaa tulla viime hetken muutoksia. Suuri valiokunta on ottanut lisää aikaa lainkäsittelyyn ja aikoo selvittää kiistelyjä kopiosuojaukskysymyksiä.

Syynä harvinaislaatuiseen jo kerran päätetyn lain käsittelyyn on kritiikki, jota viime viikkoina on tulvinut kansanedustajien sähköposteihin, kertoo keskiviikon Helsingin Sanomat.

HS:n mukaan eduskunnan suuren valiokunnan puheenjohtaja **Jari Vilén** (kok) päätti tiistaina avata poliittiset neuvottelut siitä, pitäisikö kopiosuojajykyä vielä harkita. Lain käsittely valiokunnassa lykätään ensi perjantaihin.

Tiistai-illan neuvotteluissa pohdittiin kahta vaihtoehtoa: lain sisällön muuttamista tai sitten tiukkasävyistä lausumaa, jolla hallitus veloitetaan valvomaan, ettei lain soveltaminen johda kohtuuttomuuksiin, HS kertoo.

Eduskunnan päätös hylätä jumalanpalvelusmusiikin teostomaksut palautti lain suureen valiokuntaan. Normaalisti suuri valiokunta käsittelee lakia vain muutosten ostalta, mutta periaatteessa valiokunnalla on oikeus tehdä muutoksia myös muihin kohtiin.

Kopiosuojauksen pitää olla tehokas

Uusi tekijänoikeuslaki kieltäisi "tehokkain teknisin menetelmin" suojattujen teosten kopioimisen. Lakia valmistelleen opetusministeriön mukaan tämä estää muun muassa kopiosuojatun cd-levyn kuuntelun mp3-soittimella, koska kappaleiden muuttaminen mp3-muotoon on kopiointia.

- Teknistä suojausta ei saa kiertää siten, että siitä valmistuu kopio. Kysymys ei ole kopion tekemisestä, eikä yksityisen kopioinnin kieltämisestä, vaan kysymys on siitä tarvitseeko kuluttajan kiertää se suojaus vai eikö tarvitse, sanoo opetusministeriön tekijänoikeustoimikunnan päätoiminen sihteeri **Marko Rajaniemi**.

- Mp3-versioita saa tehdä yksityiseen käyttöön niin kauan kun kopioiden tekemiseksi ei teknistä suojausta kierretä.

Suojaustarkoitus ratkaisee

Ongelmallinen on myös lain määritelmä tehokkaasta suojauksesta. Opetusministeriön kanta on kuitenkin se, että myös nykyiset cd-levyjen kopiosuojaukset ovat tehokkaita.

- Olennaista on suojauksen asettaneen tahon suojaustarkoitus, jos se on sellainen suoja, jolla on tarkoitettu suojata teosta ja se on kerrottu, niin silloin se on todennäköisesti tehokas. Jos suojaustarkoitus ei käy ilmi, on kyse todennäköisesti ei-tehokkaasta suojauksesta, Rajaniemi muotoilee.

- Suojausta ei tee tehottomaksi se, että markkinoilta löytyy laitteita, joilla suojattua sisältöä pystyy kiertämään. Se, että suojaus voidaan vahingossa kiertää jollain laitteistolla, ei tarkoita, että tämän jälkeen kaikki voivat sitä kiertää.

- Jos joku kiertää suojauksen vahingossa, on suojakeino hänen laitteistonsa nähden tehoton, sanoo Rajaniemi, joka vastaa ministeriössä lain tiedotuksesta, jos se laki menee läpi.

"...eihän siihen kukaan ole puuttumassa"

- Hälytyskellojen pitäisi soida siinä vaiheessa kun alkaa tekemään kiertotoimia. Vahingossa ei kopiosuojausta voi kiertää lainvastaisesti. Samalla lailla käyttäjällä pitäisi alkaa hälytyskellojen soimaan siinä vaiheessa, kun hän hakeroituu tietojärjestelmään, Rajaniemi jatkaa.

Hän huomauttaa, ettei kopiosuojauksen kiertäminen kopiontekoa varten ole rangaistavaa, ellei kopiota jakele. Rajaniemi myöntää myös, että yksityisen piirissä tapahtuvien tekojen valvonta jäisi vähälle.

- Näissä täytyy huomioida se, että tämä kiertäminen yksityistä käyttöä varten ei ole rangaistavaa. Lain viesti on se, että tämä on kiellettyä.

- Kyllä tässä on parhaan taidon mukaan yritetty hakea rajoja siihen, mikä on julkista toimintaa ja mikä yksityistä ja pyritty siihen, että yksityinen ei ole tekijänoikudelle relevanttia. Jos ei se henkilön toiminta ei suuntaudu yleisölle, eihän siihen kukaan ole puuttumassa.

<http://www.digitoday.fi/tietoturva/2005/09/14/suuri-valiokunta-ottaa-kopiosuojauksen-syyniinsa/200515188/66>